

Uredništvo: sprava, Ljubljana.
Kopitarjeva 6. Telefon 4001-4004.
Mesečna naročnina 20 litr, za ino-
semitve 40 litr. — Dek. rač. Ljub.
Ljuna 10.450 za naročnino in 10.200
za inzerate. Izključno zastopstvo
za oglaševanje in inosemitve:
UPI & A. Milana.
Receptivov ne vračamo.

SLOVENE

JUNI - 1944

6

TORER

Nordamerikaner beziehen Rom in das Kampfgebiet ein

Erbitterte Strassenkämpfe - Neunzehn Feindflugzeuge über Italien abgeschossen - Deutscher Angriff bei Jassy gewann weiter Boden - 42 Sowjetflugzeuge vernichtet - Vier Schnellboote versenkt

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 5. Juni. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Für die Stadt Rom zur Erhaltung ihrer kulturellen Werte nicht in die Kampfhandlungen einzubeziehen, stießen nordamerikanische Panzerverbände in den Mittagsstunden des 4. Juni bis in das Stadtinnere vor, um sich in den Besitz der Tiber-Brücken zu setzen. Es kam zu erbitterten Strassenkämpfen, die in den Abendstunden noch andauerten.

Angesichts dieser Haltung des Feindes war es unvermeidlich, dass Rom entgegen den klar bekundeten deutschen Absichten doch zum Kampfgebiet wurde. Die deutsche Führung wird aber auch jetzt noch bestrebt sein, die Kämpfe in und um Rom auf das für die Kriegsführung unangängliche Mass zu beschränken.

Nordöstlich der Stadt sind heftige Kämpfe mit starken feindlichen Angriffgruppen im Gange.

In dem schweren Ringen südlich Rom haben sich die Flakverbände des Generals der Flieger, Ritter von Pohl, besonders ausgezeichnet.

Bei und südlich Cave, südlich Guarcino und nördlich Sora schlugen unsere Truppen starke von Panzern und Schlachtfliegern unterstützte feindliche Angriffe blutig zurück.

In den schweren Kämpfen der letzten

Severnoameričani so vključili Rim v vojno področje

Ogorčeni poulični boji - Nad Italijo je bilo sestreljenih 19 sovražnih letal - Nemški napad pri Jassiju je dalje napredoval - Uničenih je bilo 42 sovjetskih letal - 4 brzi čolni potopljeni

Führerjev glavni stan, 5. junija. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Vključ ponudbi nemškega vodstva, naj zaradi ohranitve kulturnih vrednot ne vključijo v borbo tudi mesta Rima, so severnoameriški oklopniški oddelki v opoldanskih urah dne 4. junija vdrl v središnje mesto, da bi se polastili mostov preko Tibere. Prišlo je do ogorčenih pouličnih bojov, ki so v večernih urah še trajali.

Zaradi tega sovražnikovega postopanja je bilo neizbežno, da je postal Rim vključ jasno označenim nemškim namenom vseeno bojno področje. Nemško vodstvo pa si bo tudi sedaj prizadevalo, da bo boje v Rimu samem in v okolici omejilo na najmanjši mero, ki je potrebna za bojevanje.

Severnozahodno od mesta se vrše siloviti boji z močnimi sovražnikovimi napadalnimi skupinami.

V težkih borbah južno od Rima so se posebno odlikovali oddelki protiletalskega topništva letalskega generala viteza von Pohla.

Pri in jugovzhodno od Cave, južno od Guarcina ter severno od Sore so naše čete krvavo odbile močne, z oklopniki in borbenimi letali podprte sovražnikove napade.

V težkih bojih zadnjih tednov se je posebno obnesla 71. pehotna divizija pod vodstvom generalnega poročnika Raapkeja.

Italijanska torpedna letala so v zadnji noči napadla ladijske cilje v gibraltarskem zalivu, težko poškodovala 4 tovarne ladje s 50.000 tonami in zadela dva nadaljnja tovarna parnika.

Pri poletih severnoameriških bombniških oddelkov nad severnoitalijanskim področjem in nad bojnimi črtami so protiletalsko topništvo v sestavi letalstva, lovci in mornariško protiletalsko topništvo sestrelili 19 sovražnikovih letal.

Romunsko vojno poročilo

Bukarešta, 5. junija. Vrhovno poveljstvo romunske vojske poroča 4. junija: Z dolnjega Dnjestra in srednje Besarabije ni ničesar važnega poročati. V Moldaviji so nadaljevale nemško-romunske čete, podprte z bojnimi in borbenimi letali svoje napade severozahodno od Jassija in vrgle sovražnika dalje proti severu. S tanki in bojnimi letali podvzeti protinapadi Sovjetov so bili odvrnjeni. Uničenih je bilo 25 tankov, sestreljenih 33 sovražnih letal. V noči na 3. junij so izvršili angloameriški letalski teroristični napad na mesto Giurgiu, ki je povzročil škodo na stanovanjskih hišah in izgube med civilnim prebivalstvom.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 4. junija. Finsko vojno poročilo z dne 4. junija javlja: Na vzhodnem delu Karelijske ožine smo odbili napad sovražnikove naskakovne čete. Z ostalih bojišč ni nikakih poročil.

Die Versammlung in Polhov Gradec — Prizor z včerajšnjega zbora v Polhovem Gradcu

Na povelje Führerja : Nemške čete so se umaknile severozahodno od Rima — Boj v Italiji gre dalje do zmage

Führerjev glavni stan, 5. junija. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil sporoča:

Ker se je fronta vedel vojnih operacij vedno bolj bližala mestu Rimu, je obstajala nevarnost, da se to najstarejše kulturno središče sveta zaplete v neposredno borbo. Da se to prepreči, je ukazal Führer, da se umaknejo nemške čete severozahodno od Rima.

Borba v Italiji se bo nadaljevala z nezlomljivo voljo in s ciljem, da se sovražni napad zlomi in da se skupno z zavezniškimi doseže zmaga. V najožjem sodelovanju s fašistično Italijo in z ostalimi zavezniškimi Rajha bodo ustvarjeni za to potrebni pogoji. Leto invazije bo prineslo sovražniku na najodločnejšem mestu uničujoč poraz.

Ducejev poziv italijanskemu narodu

Nemška oborožena sila je junaško branila vsak košček italijanske zemlje

Severna Italija, 5. junija. Duce je izdal naslednji poziv: Italijani! — Angloameriški vsiljivci, katerim je podla izdaja monarhije v Siciliji in v Salernu odprla vrata domovine, so vstopili v Rim.

To obvestilo vas bo globoko razburilo, ravno tako kakor to vsakogar izmed nas boli.

Ne nameravamo se kriti z lahkim propagandističnimi sredstvi, da bi zmanjšali dalekosežnost tega dogodka in tudi ne podčrtavati zamude, s katero je ta dogodek nastopil v razmerju z nesramnimi napovedmi pretrekega časa.

Nemška oborožena sila je branila korak za korakom z junaštvom, ki bo v spominu vseh narodov nesmrten, vsak košček italijanske zemlje.

V spoštovanju pred tem, kar predstavlja Rim v zgodovini in v kulturi narodov je Nemško vrhovno poveljstvo, da bi prihranilo prebivalstvu, ki je bilo zaradi obleganja že itak težko prizadeto, nadaljnje tegobe, opustilo obrambo mesta, kar bi sicer lahko storilo.

Kličemo Rimljanom: Ne udajte se moralno vsiljevcem, ki prinašajo v vaše mesto brezpogojno kapitulacijo an vladi, ki jo vodijo moskovski agenti.

Vam južno-italijanskim bratom, ki že več mesecev trpite pod grozotnim in sramotnim angloamerikanskim zatiranjem, pravimo: Storitve vse, kar je v vaši moči, da boste napravili življenjsviljevcem vedno težje in nesigurnejše. Italijanom v provincinah italijanske socialne republike pa kličemo sledeči velik opomin: Padec Rima ne slabi naše sile, in še toliko manj naše volje, ki stremi za tem, da ustvarimo pogoje za osvoboditev.

Za ta cilj, ki predvsem obvladuje vest vseh v izvrševanju dolžnosti bo-

Odgovornost za usodo Rima

Nemčija je storila vse, kar je bilo možno za zaščito Večnega mesta Nemški predlogi za zaščito Rima — Ponudba priznanja mesta kot odprtega mesta — Kot odgovor na to poskuša general Alexander naščuvati prebivalstvo Rima proti nemškim četam

Führerjev glavni stan, 5. junija. DNB. Vrhovno poveljstvo vojske poroča:

Vrhovni poveljnik nemških čet v Italiji Generalfeldmaršal Kesselring je izročil 3. junija ob 23. uri potom nemškega veleposlanika pri Vatikanu vrhovnemu poveljstvu angloameriških vojnih sil sledeče predloge za priznanje mesta Rima kot odprtega mesta po vojskojuti se silah:

1. Mesto Rim je po vojskojuti se strankah priznано kot odprto mesto.
2. Kot meje odprtega mesta veljajo: S. Paolo brez železniške proge severno od San Paolo do Piazza Maggiore, črta od Piazza Maggiore (brez železniške proge in postaje Tiburtina) do vzhodno Villa Chigi, od Villa Chigi do kolena Tibere eden in pol kilometra južnozahodno dirkališča Torre de Quinto, južno od reke Tibere do vključno Ponte Milvio; zahodni del vatikanskega mesta — Porta S. Pancratio brez postaje Trastevere — Ponte Sublicio vključno — in brez vzhodnega brega Tibere — Porte S. Paolo.
3. Posamezna določila:

a) Vrhovno poveljstvo vojske se obvezuje kot doslej, da ne bo držalo na področju odprtega mesta nobenih vojno-

Boji v vzhodnih predelih Rima

Berlin, 5. junija. Mednarodni poročalski urad poroča: Nasprotno željam nemškega vrhovnega poveljnika postopati z mestom Rimom kot z odprtim mestom in s tem prihraniti mestu grozote težkih pouličnih bojov, je prišlo včeraj zaradi ameriškega gangsterskega načina vodenja vojne, ki ne smatra za važno varovati evropske kulturne spomenike, do ogorčenih bojov v vzhodnih predelih mesta, med nemškimi četami in napredujočimi ameriškimimi oklepnimi oddelki. Ogorčene borbe so trajale vse do poznih večernih ur. O podrobnosti teh bojov še ni nikakih poročil.

Kako daleč je šel obzir nemškega vrhovnega poveljstva na rimsko prebivalstvo in kulturne spomenike mesta, se razvidi že iz tega, da do večera še niso bili porušeni mostovi preko Tibere, kar bi bilo iz obrambnih razlogov ob vdoru ameriških oklepnikov povsem upravičeno. O razdejanjih v Rimu tudi še nimamo nobenih poročil. Vsa razdejanja gredo na račun invazijskih čet.

K splošnemu vojaškemu položaju pripominjajo da se je nemškim oddelkom na spodnjem toku Tibere povsod posrečilo umakniti se na zaukazane zadaj ležeče črte, ne da bi bili ameriški in angleški napadalni oddelki v stanju motiti načrtov te premikov. Tudi na severovzhodu mesta so se nemški oddelki lahko umaknili na udobnejše obrambne črte vključ močnemu sovražnikovu pritisku.

Potek bojev v Rimu

Berlin, 5. junija. Mednarodni poročalski urad je izvedel o poteku bojev v Rimu še sledeče podrobnosti:

Nadaljevanje na drugi strani.

Ob govoru gospoda prezidenta

Tri stvari so zlasti pomembne ob protikomunističnem zborovanju v Polhovem Gradcu in ob govoru gosp. prezidenta.

Zborovanje se je vršilo na zemlji, ki je zibelka vaških straž in resnega protikomunističnega dela. Prvo protikomunistično postojanko na Slovenskem si je ustvaril St. Jošt. Navezani sami nase so kmetije zgrabili za orožje in se res kot prave straže svojih vasi uprli komunističnim zločincem. V komunizmu in v njegovi OF so naši kmetije iz nekega zdravega čuta takoj odkrili največjega sovražnika svoje vere in slovenske domačije. Komunizem, ki je s svojim pogubnim delom komaj začel, je moral že takoj v začetku računati na oster odpor slovenskega kmeta. Zanimivo je, da so naši kmetiči močje in fantje nastopili proti komunizmu iz svoje lastne notranje zavesti brez kakršne koli zunanje pobude. Prav to dejstvo kaže, da je bila vzgoja, ki so jo slovenski kmetiči močje in fantje prejeli v svojih prosvetnih društvih, zares globoka in prava. Saj je bil ves ta kot od Dobrove preko Polhovega Gradca in še naprej vedno znan kot najtrdnjši, najvestejši in najbolj aktiven v slovenskem prosvetnem in kulturnem delu. Ideje in nauki, ki jih je slovenski kmet prejel na svojih organizacijah od svojih voditeljev, so bile prave in so ob usodni uri obrodile bogate sadove.

Drugo, kar je vredno vsa poudarka, je ugotovitev g. prezidenta, da se bo to protikomunistično delo ustavilo šele na mejah našega naroda, brez ozira na sedanje državne razmejitve. Kjerkoli biva slovenski rod, se bo z enakim navdušenjem boril proti zločinskemu komunističnemu brezboštvo. Kreпка verska in narodnostna zavest, ki so jo znali vodniki slovenskega naroda vztrajno vcepiti slovenskemu narodu bo ob uri preizkušnje povsod obrodila tako bogate sadove, kot jih je obrodila v tem prepletem polhovgrajskem kotu, ki je bil vedno najvestejši in najtrdnjši v slovenskem narodnem delu. Da je protikomunistična borba stvar vsega slovenskega naroda dokazuje lep razvoj Slovenskih narodnih straž na Primorskem, prav posebno pa razveseljuje srca vseh Slovencev dejstvo, da se proti komunistične edinice širijo tudi po prelepi Gorenjski in da jin ljudstvo povsod spremlja z isto ljubeznijo, kot spremlja razvoj domobranstva v Ljubljanski pokrajini in razvoj Narodnih straž na Primorskem.

Tretja, zelo važna stvar v govoru g. prezidenta, pa je klic njegov k edistosti. Slovenci ne bi nikdar zašli v ta položaj, ako bi bili med seboj edini. Po vsem svetu, tudi v Evropi in tudi med slovenskim narodom, more komunistična kuga uspevati samo zato, ker so ljudje nedejni. Prvi pogoj uspešnega boja proti komunizmu je torej strnjenost in enotna protikomunistična fronta vsega naroda. Edinstvo ni nekaj kar pade z neba, ampak je sad dolgega napora. Preden pridemo do edistosti, je treba izpolniti še celo vrsto pogojev, brez katerih edinstvo ni mogoča.

Prvi pogoj te edistosti je čista in jasna ideologija, ki v temelju zavrača vsak materializem in vsako rdečo nastrojnost. Samo okrog te temeljne ideje je možno zbrati vse Slovence v enotno in strnjeno fronto. Ker je komunizem predvsem zmotna ideologija in iz svojih zmotnih ideoloških osnov razvija vse svoje zločinske delovanje, je tudi prva stvar protikomunistične borbe, postaviti proti komunističnim zmotam kot skalo trdno in čisto idejo Slovenskemu narodu te trdne, čiste ideologije ne bo treba šele iskati, nimanj si jo pa kje izposojati. Saj je naš narod ravno iz osnov svoje trdne vere razvil tako aktivno protikomunistično delo.

Drugi pogoj edistosti je upoštevanje slovenske narodne tradicije, iz katere je zraslo vse kar je v boju proti komunizmu res pozitivnega, predvsem vsa aktivna protikomunistična borba, pa bodisi da je to ideološka borba v propagandnem delu, bodisi da je to vojaška borba vaških straž in Slovenskega domobranstva.

Tretje, kar je treba pri tako zaželeni narodni edinstvi upoštevati, je klic g. prezidenta, ki velja za vse: »Ne iščite nikakršnih ozkih strankarskih koristi ker to samo cepi naše sile! Bodite le častni napram rojaku, pošteni, nesebični, na pomoč pripravljeni Slovenci.«

Prav posebej velja za vse Slovence prezidentov klic, naj se brez ozira na različna politična gledanja vsi Slovenci združijo okrog Slovenskega domobranstva, ki je naša skupna narodna last in jedro, okrog katerega je možna resnična in prava edinstvo Slovencev.

Rojstni dan maršala Mannerheima

Helsinki, Ob včerajšnjem 77. rojstnem dnevu maršala Finske, Mannerheima in z njo zvezano proslavo zastave finske oborožene sile je državni predsednik Finske, Ryti v spremstvu ministrskega predsednika Linkomies-a in vojnega ministra Walden-a osebno sporočil maršalu, na nekem frontnem odseku pozdrave in želje države in naroda. Pri tej priliki je podelil maršalu Finske veliki križ finske Bele rože z verižico, meči in dragulji. Po nekem pri tej priložnosti izvršenem pregledu raznih bojišnih odsekov je priredil državni predsednik sprejem v čast maršala, na katerem je sodelovala generala in višji častniki finske vojske.

